

Productieleider Francis Gahide over het speelklaar maken van de onverwachte festivallocaties

‘Het is telkens een beetje toveren om een locatie af te krijgen’

Het woord ‘productieleider’, of het nu op een festival is of bij een theatergezelschap, is iets wat weinigen met recht op hun badge mogen dragen. Kandidaten voor die job zijn er altijd – hoewel – maar mensen vertrouwd met het reilen en zeilen in de podiumkunsten beseffen maar al te zeer hoe cruciaal de productieleider in het hele proces is. En diezelfde mensen weten ook dat een productieleider van alle cultuurmarkten thuis moet zijn, want laten we eerlijk zijn: *it’s a hell of a job* en vaak moet je je in die functie gewoonweg met *alles* bezighouden. En toch, gelukkig maar, loopt er in Vlaanderen een aantal échte productieleiders die zelfs met plezier hun taak als rots in de branding waarnemen. Een van hen heet Francis Gahide en hij legt uit hoe én wat...

Francis Gahide: ‘Het is mijn eerste jaar als productieleider op Theater aan Zee. Ik heb lang als theatertechneker gewerkt, twintig jaar waarvan de meeste voor het gezelschap van Wim Vandekeybus en voor Michèle-Anne De Mey. Veeleer dans dan theater dus. Wat Theater aan Zee betreft: dit jaar is het vierde dat ik meedraai. De vorige keren stond ik in voor bepaalde locaties, zoals de NMBS-Loods en de Illusie. In die functie ben je voornamelijk bezig met de opvolging van de binnenkomende gezelschappen – dat eerste jaar waren dat er soms tot vijf per dag. Hectische toestanden, wees maar gerust. Dat zou nu niet meer kunnen: de meeste locaties krijgen één of twee groepen over de vloer, een enkele keer drie...’ Gahides gsm rinkelt, niet voor de laatste keer. Hij blijkt nog op zoek te zijn naar een *beamer* voor een van de locaties. ‘Lukt dat?’ Blijkbaar wel, dus kan er doorgewerkt worden. ‘Mag ik nog één telefoontje doen?’, vraagt hij. Alsof we daar neen op zouden zeggen. Even later pakt hij de draad van het gesprek weer op. Met een antwoord op de vraag wat er zo gemiddeld bij komt kijken, om een locatie om te toveren tot een tijdelijk theaterzaaltje. Gahide: ‘Een heleboel uiteraard. Om een voorbeeld te geven: we gebruiken dit jaar een stapelplaats aan de Victorialaan, eigendom van de stad Oostende. Daar lag eerst allerlei materiaal afkomstig van het Casino, dat daar weg moest wegens de verbouwingen. Het eerste wat je dus vaak moet doen is de boel ontruimen, in dit geval weliswaar met behulp van de stad. En dan begint het: wat zijn de eisen voor die locatie? Wat hebben we nodig? Hoeveel mensen moeten er kunnen zitten? Is daarvoor een tribune nodig of stoelen? Enzovoort. En dan zijn er nog de veiligheidsvoorschriften die je in acht moet nemen, de signalisatie, voldoende elektriciteit voorzien... Soms moet je eerst nog een vloer leggen, vooraleer je aan de rest kunt beginnen. Het is toch telkens weer een beetje toveren om een locatie speelklaar te krijgen. En dan nog spreek je niet over een perfect uitgeruste zaal, hé: het zijn festivalomstandigheden en de gezelschappen weten en respecteren dat. Daarom is er voordien ook altijd een overleg met de groep over wat mogelijk is en wat niet, en vaak stellen ze hun technische eisen nadien wel wat bij.’

Het basismateriaal aan technische apparatuur voor Theater aan Zee bestaat uit vier camions, aldus Gahide. Maar daar komt gaandeweg nog veel bij, en dan worden bevriende cultuurhuizen of gezelschappen gebeld. ‘We proberen alles uiteraard goed voor te bereiden – we zijn hier dan ook drie weken op voorhand en dat is eigenlijk zelfs iets te weinig. Want er duiken altijd dingen op die je niet zo meteen verwacht had. Dat merk ik nu meer dan ooit als productieleider: je steekt bijzonder veel energie in zaken die niet direct technisch van aard zijn. Vandaag bijvoorbeeld heb ik zonder overdrijven vijftien telefoontjes moet plegen om een gaatje te mogen boren in de lusterzaal van het Feest- en Cultuurpaleis, voor een installatie daar. Dat zijn van die dingen. Veel overleg is ook nodig met de politie en de brandweer, voor noodverlichting, brandblusapparaten enzovoort, en ik moet zeggen dat die mensen hier in Oostende echt wel willen meewerken. Ze kunnen goed inschatten waar we met Theater aan Zee mee bezig zijn, en da’s ontzettend belangrijk. Anders krijg je bijna niets gedaan.’ Zoals het ophogen van een extra nooddijk in zand voor het openingspektakel afgelopen zaterdag, toen een springtij de installatie van Les Commando’s Percu flink aantastte en het feest bijna verstoorde. Gahide: ‘Man man man. Die locatie op het strand was vier keer op voorhand veranderd, onder andere omdat er een veiligheidszone met een straal van 100 meter moest voorhanden zijn, en de eerste keer zaten we te dicht tegen een strandbar en een kiosk, dingen die niet mogen in een veiligheidszone. Uiteindelijk hadden we een locatie gevonden – dachten we – en dat was inderdaad iets dichterbij de zeelijn. Echt, we hebben zeker tien keer gecheckt tot waar de vloed kwam en alles leek *safe*. Tot vrijdagochtend. Op een kwartier tijd: heel het boeltje onder water. Het water stond ineens maar liefst 60 meter verder! Wat doe je dan? Spoedberaad. De eerste reacties waren nogal heftig, maar ’s ochtends was iedereen al wat gekalmeerd en hebben we beslist ervoor te gaan, onder bepaalde voorwaarden. Eén daarvan was een nooddijk in zand, en daarvoor heeft de stad Oostende iemand zelfs uit congé gehaald: om met de bulldozer het zand op te hopen. En het is uiteindelijk gelukt. Amai.’ Dacht hij die nacht, al was het maar even: ‘*Shit*, ik wou dat ik deze job niet aanvaard had?’ Gahide schudt het hoofd. ‘Volgend jaar mogen ze me weer vragen – je weet dat er altijd van die dingen kunnen gebeuren. Ik heb zeker een aantal aspecten onderschat, zoals de tijd die je steekt in de opvang van mensen en het aantal telefoontjes en zo, maar intussen kan ik ook die dingen nu juister inschatten...’ *Spoken like a true productionleader*, met andere woorden, en goed nieuws voor de festivaleditie van volgend jaar. Iemand nog een *beamer* nodig? Ik weet anders...

FEUILLETON

Meneer Jehanneke van Het journaal van Theater aan Zee! (6)

Stadsnomaden en havennomaden slenteren door de stad. Verdwaald, aangespoeld en uitgedroogd disputeren rauwkokostresten over de historische werkelijkheid van de gelukkige dagen van Weanne d’Arc. Geblinddoekt staan ze met z’n tweetjes in een met geel overladen concertzaaltje. A en AA noemen we ze.

A: ‘De titel van *Havennomaden 1* krijgt hij nooit in zijn tekst verwerkt.’

AA: ‘Sterker nog, ik durf zelfs beweren dat hij ook de titels van *Havennomaden 2* er niet in zal krijgen.’

En lezer, A en AA hebben gelijk!

Meneer Jehanneke kruipt vermoeid vanuit zijn droom de werkelijkheid binnen. Vermoeid en verbaasd over de ingreep van de schrijver van zijn dromen in zijn droom - nooit meegemaakt dat je in je droom denkt dat, als hij nu verdergaat, het te spannend zal worden? Hebben dromen een auteur? En zo ja, zou er een literatuurgeschiedenis van droomschijvers bestaan? Slurpend aan een jatteke koffie probeerde hij zich de schrijver - misschien was het wel een dame - voor te stellen.

Meneer Jehanneke was een beetje bang ‘Want stel dat dromen een schrijver hebben, dus niet van mij zijn, is dan ook mijn bewuste leven niet - zoals Jacques dat noemt - als op een rol geschreven? Want Jacques had ook een meester en misschien dus heb ook ik een meester?’

Zijn huiver was zo megalomaan dat heel even het laken waaronder hij lag een lichte trilling maakte. Het witte doek waarop, waaronder zijn dromen werden geschreven, zweefde even enkele millimeters boven het tastbare lichaam van onze held uit.

Hij wilde uit zijn bed vluchten. Uit zijn dromen. Uit zijn wereld. Weg van de schrijver die hem met touwtjes als een majorette door het leven danst. En meneer Jehanneke wil niet dansen want beweging is verspilling van energie. Dus kroop hij onder zijn laken in de montagekamer van zijn dromen.

Als een nomade verdwaald in de woestijn demonteert hij deze dag uit zijn leven. Weg ermee.

Maar hoe kan iemand verdwalen in een ruimte zonder herkenningspunten: een woestijn. Waar zijn de gelukkige jaren van Weanne d’Arc?

Kris Gevers en TeeZee

Donkere wolken boven Edinburgh

Young Makers van TaZ performen vandaag op ‘het grootste theaterfestival ter wereld’: het Edinburgh Festival

De driekoppige delegatie van Theater aan Zee die dinsdag het festival verliet, zit ondertussen in de gietende regen in het Schotse Edinburgh. Theater aan Zee staat hier met *Les mots... toujours, les mots bien sûr*, zijnde de dansvoorstelling van Koen De Preter, op het grootste theaterfestival ter wereld. The International Young Makers Marathon sluit op dit festival – dat elke editie weer honderden voorstellingen telt – het pilootjaar af. De marathon voor jonge makers is een samenwerking tussen het National Student Drama Festival in Scarborough (UK), het ITS-festival in Amsterdam/Brussel, het Fringe Festival in Edinburgh en Act Festival van de Theatre School in Bilbao, en ontstond vorig jaar – jawel – op Café Koer van Theater aan Zee. Elk festival selecteerde een productie die werd uitgestuurd naar de andere festivals. In Oostende waren de vier *young makers* zondag en maandag aan het werk, gisteren startten ze hier in Schotland met de eerste van hun vier speeldagen. Tussen de gezelschappen en performers is ondertussen een hechte band gegroeid. De Baskische performers Txatxorras Cube lopen hier in hun theaterzaal het kenwijsje van *La Loteria* te zingen, de Israëliische Yoram Mosenzon denkt terug aan de catering van Katrien op Theater aan Zee, technicus Sebastien vloekt op de regen hier en de deelnemers van Edinburgh zelf gaan volledig op in hun ‘eigen’ festival. Danser Koen De Preter bereidde zich intussen zorgvuldig voor op zijn vier voorstellingen.

Theater aan Zee zelf had inmiddels een boeiende vergadering met de festivaldirectie van Schotland en Amsterdam. De editie van de Young Makers Marathon 2005 wordt wellicht nog een stuk interessanter. Zoals wel vaker gebeurt met artikels die donkere wolken aankondigen, mondt ook dit dus uit in bijzonder zonnige vooruitzichten. In de hoop dat het weer op het festival in Oostende goed gebleven is... Voor TaZette vanuit een kletsnat Edinburgh in regenachtig Schotland. (sko)